

[Ivar Nørgaard]

ser man de tre publikationer, vil man opdage, at man kan komme til meget forskellige resultater om, hvad det egentlig er, der står i den traktat. Det bliver altså nu vor opgave herinde at frembringe flere og bedre oplysninger, sådan at befolkningen den 2. juni har et bedre grundlag for at tage stilling. Det kan ikke afvises med, at det jo kun er holdninger, der skal tilkendes, for selvfølgelig bør man, inden man skal tilkendegive sin holdning, også have et videnskabsmæssigt fundament.

Jeg er glad for, at vi har fået 20 minutters taletid her, for det er en vigtig sag, og Socialdemokratiet har vedtaget, at vi deler opgaven sådan, at jeg prøver at gå lidt ned i spørgsmålet om Den Økonomiske og Monetære Union, og at min kollega hr. Bjørn Westh tager sig af andre punkter.

Hidtil har pengepolitikken, det vil sige fastsættelsen af prisen på og mængden af penge, været forbeholdt Danmarks Nationalbank, som ved at købe og sælge værdipapirer og ved direkte at fastsætte diskontoen har kunnet bestemme størrelsen af den lange og den korte rente, i hvert fald formelt. Reelt har Nationalbanken i høj grad været afhængig af, hvad den tyske Bundesbank har besluttet.

Økonomisk politik, herunder finanspolitik, har været en opgave for den danske regering og det danske Folketing. Det gælder både formelt og reelt, selv om der på grund af påvirkninger af betalingsbalancen og derved opstået underskud og gæld også har været en grænse for, hvor selvstændigt denne politik har kunnet praktiseres.

Den nu foreslåede monetære union vil også formelt flytte magten til at føre pengepolitik væk fra Nationalbanken og over til en supranational institution, hvor de danske synspunkter får en vis repræsentation i ledelsen.

Den foreslåede unionstraktat fastholder det nationale ansvar for finanspolitikken fuldstændigt i de første to faser, men indfører begrænsninger i den tredje fase. I den tredje fase kan Ministerrådet imod det enkelte lands ønske, altså med kvalificeret flertal, påbyde en bestemt politik og anvende sanktioner for at få den overholdt.

Det drejer sig om under- og overskud, og først og fremmest tales der på finansloven om underskuddet og ikke om indholdet eller den fordelingspolitik, den også er udtryk for.

I det danske memorandum, som regeringen og Socialdemokratiet enedes om, fastslog man, at det var en betingelse for at gå med til tredje fase, at målene fuld beskæftigelse og prisstabilitet blev ligestillet. Det er gennem en række meget detaljerede bestemmelser i de nye artikler i Romtraktaten og den efterfølgende protokol fastslået, at det er Den Monetære Centralbanks hovedopgave at sikre prisstabilitet.

Målet fuld beskæftigelse er fastslået i principperne for Unionen, men der er ikke i de operative artikler bestemmelser, som mere præcist angiver, hvordan dette skal nås. Det er Ministerrådets opgave, i dette tilfælde Ministerrådet af finans- og økonomiministre, det såkaldte Ecofin-råd, at sikre det. Kommissionen og Ministerrådet skal overvåge medlemsstaternes økonomiske politik og foreslå og administrere en koordinering af medlemsstaternes økonomiske politik, det vil altså sige, at det er politikerne, der har ansvaret for den del af Den Økonomiske Union, og derfor er det selvfølgelig også den politiske konstellation i de enkelte medlemslande, der afgør, med hvor stor vægt beskæftigelse synspunktet bliver anvendt, når man skal træffe beslutninger, hvor man skal matche forsamlingen af centralbankdirektører, som vil have til detaljeret opgave at fastholde prisstabilitet. De nærmere bestemmelser herom drejer sig så godt som udelukkende om, at medlemsstaterne skal undgå så store underskud på de offentlige budgetter, at de derved modvirker den prisstabilitetspolitik, som supranationalbanken har ansvaret for.

Dengang vi drøftede memorandummet med regeringen og de andre partier i Markedsudvalget, slog Socialdemokratiet fast, at det er helt afgørende for vor tilslutning til tredje fase, at det kan sikres, at beskæftigelse synspunktet bliver ligestillet med prisstabilitet synspunktet, og den opfattelse er vi stadig af. Vi synes, der er en stor fordel ved at koordinere den økonomiske politik, vel at mærke hvis det kan medvirke til at skabe øget vækst og beskæftigelse. Stabile eller helt fastlåste valutakurser – måske får man en fælles valuta – giver erhvervslivet forbedrede kalkulationsmuligheder og dermed mindre risiko for valutatab, ligesom det alt andet lige vil medføre en lavere rente og dermed i sig selv være med til at stimulere til øgede investeringer og øget forbrug – så langt, så godt,